

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknél két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedmény. Nyiltér sora 30 fillér.

Felolós szerkesztő:

Laptulajdonos:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS. OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

Lesz-e villamos világítás?*)

A törvényhatósági bizottság június hó 9-én tartott ülésében hozott határozatával a Zomborban létesítendő villamvilágítási mű építésével a Magyar Schukkert művek részvén. társaságot bízta meg, egyszersmind az üzem bérletét 6—50 évre nevezett czégre bízta.

A be nem avatottak, ha a közgyűlésnek ama határozatáról tudomást szereznek, bizonyára örömmel kiáltanak föl. Hála Istennek hat évi vajadás után, végre megszűntelt a gyermek. Teljesülni fog tehát a közönség régi óhaja, kapunk kényelmes, jó, olcsó világítást, lesz hatályosabb, szebb és az egész városra kiterjedő közvilágításunk.

Milyen hiú remény, milyen csalódás!

A gyermek halva született. Szerény véleményem szerint a világítási kérdés megoldása koránt sincs ezzel a közgyűlési határozattal elérve, sőt ezen határozat folytán ott fogunk állni, a hol hat évvel ezelőtt.

Ez a határozat csak arra jó, hogy hat év fáradságos munkáját egyszerűen a sutba dobja, mert a határozat nem állhat meg.

Kezdődjék hát újból a huza-vona, a tanulmányozás, az összehasonlítás, véleményezés, hogy talán hat év múlva megint a maihoz hasonló határozat hozassék.

Mi pedig világosság után áhító lakosok várjunk tovább türelemmel.

Minthogy a mai közgyűlési határozattal világítási kérdésünknek ismét bezáródott egy cyklusa, nem lesz talán érdektelen a nagyközönség előtt, ha rövid visszapillantást velünk a villamos világítás dolgában eddig történetekre.

Még 1891. vagy 92. évben indult meg a villamos világítás kérdése, a mikor is Pinterits és Frey, Löw és Getto és Várossy Károly adott be concessióra alapított ajánlatokat. Megbírálás, véleményezés, bizottságozás, s Isten tudja miféle torturákon át, végre eljutottak a concessió ajánlatok a közgyűlés színe elé, már már elfogadottnak látszott egyik ajánlat, a midőn a közgyűlés azzal az indoklással, hogy a villamvilágítási üzemmel járó hasznót mégis csak inkább a város tegye zsebre, mint a vállalkozó, valamennyi ajánlatot félre tette.

*) Előkelő mérnök kezéből vesszük ezen cikket, aki, mint városunk lakója, figyelemmel kísérte a világítási kérdés minden fázisát s ki az elektrotechnika terén is szaktekintélynek van elismervé. (Szerk.)

Az volt tehát a jelszó, igenis akarunk villamos világítást, de nem kötik le magunkat concessió útján hosszú évekre vállalkozónak, csinálja meg azt a város maga.

Előterbe lépett a házi kezelés kérdése, s ezzel befejeződött az első cyclus.

Ebben az időben már több vidéki város rendezett be és tartott saját kezelésben villamvilágítási telepet.

A törvényhatóság bizottságot küldött ki ezeknek meg szemlélésére és a villam világításnak házi kezelésben leendő megvalósításának előkészítésére.

Tudomásom szerint a bizottság néhány tagja meg szemlélte Vecser és Nagybecskerek városok telepeit, Kecskeméten pedig ott volt a bizottság plenuma.

Hogy ez a bizottság az említett városokban mit tapasztalt, azt nem tudom, abból a körülményből azonban, hogy a tárgyalásokat a házi kezelés alapján tovább folytatták joggal következtethetem, hogy a tapasztalatok csak arról győzhették meg a bizottságot, hogy a villam világításnak házi kezelésben való berendezése a városra nézve csak előnyös lehet. Más különben a bizottságnak korántsem könnyen hevülő, hanem a kétszer kelőlőhöz is értő sajt nagyon is alkalmazó tagjai bizonyára kötelességüknek ismerték volna, hogy a törvényhatósági bizottságnak bejelentsek.

Mondjunk le a házi kezelés melletti villamos világításról, ezt a lexust városunk vagyoni helyzete és pénzügyi viszonyai el nem bírják.

De nem ez történt.

Kiiratott a pályázat a villamvilágítási telep berendezésére, magától értetődően, hogy a kezelést azonnal a város veszi kezébe.

A nyilvános pályázon 4 ajánlat érkezett be, a melyekről első sorban a város mérnöki hivatala készített minden irányban kiterjedő részletes összehasonlító kimutatást és terjedelmes jelentést, a mely oda concludált, hogy a beérkezett 4 ajánlat közül Ganz és társa ajánlata a legelőnyösebb.

A villamvilágítási bizottság, nagyon helyesen, e nagy fontosságú ügyben el akarván háritani magáról és a mérnöki hivatalról minden felelősséget, mivel az elektrotechnika oly speciális tudományágat képez, a melyet teljesen el-sajátítani pár hét korántsem lehet elég-séges, elhatározta, hogy az ajánlatokat megbírálás végett az elektrotechnikával

speciálisan foglalkozó szakértő bírálata alá bocsátja. Ezzel a tiszttel, mint a következmények megmutatták, elég helytelenül, Ross Frigyes bécsi elektrotechnikust bízta meg.

Mai napig is rejtély előltem, mi indította a villamos bizottságot erre a szerencsétlen elhatározásra. Szegény Magyarország! Szegény magyar technikus kar! Hát saját fiad is oly hátramaradottnak tartanak, hogy széles e hazában nem található oly kiváló és részrehajlatlan szakértő, a ki egy város villamos világítására beérkezett ajánlatokat lelkiismeretesen és minden befolyástól ment n megbírálni képes lenne? Vagy nem volt tudomása a bizottságnak a magyar Mérnök és Építész-egyletről? avagy talán a részrehajlatlanság tekintetében nagyobb bizosszítékot látott egy előtte ismeretlen kü földi szakértőben, mint egy tekintélyes szakegyesületben? De ne kutassék ezt tovább, ügyis hiába kutatnók!

Egyszerűen constatáljuk, hogy Ross Frigyes is kénytelen volt elismerni azt, hogy Ganz és Társa ajánlata a legelőnyösebb s csatlakozott mindenben a város mérnöki hivatalának véleményéhez.

Ezzel eleget is tett volna megbízatásának s ha itt megáll, ma már világitanánk, és pedig meg vagyunk győződve mindannyiunk meelégedésére és a város hasznára. A város ma már egy jól jövedelmező telep bitokában lenne.

De a tisztelt szakértő úr nem állott itt meg, tovább ment s ezzel kerékkötője lett világítási ügyünknek.

Kijelentette ugyanis, hogy a 4 pályázó által ajánlott gőzgépmotoros vállalkozó áram rendszer mellett gazdaságos üzem nem várható, egyedül üdvözölő csakis a gázmotoros egyenáram rendszer. A bizottság szakértőnek eme kijelentésére meg is bízta őt ily rendszer mellett újabb pályázati feltételek elkészítésére. A feltételek elkészülte után a bizottság felhívta a 4 czéget ezen újabb feltételek alapján ajánlat benyújtására, a mely alkalommal mind a 4 czég és pedig az Egyesült villamosági részvénytársaság, a Ganz és társa, a Siemens és Halske és az Oesterreichische Schukkert-Werke ismét benyújtotta ajánlatát, a melyek közül úgy a mérnöki hivatal, mint Ross Frigyes ismét a Ganz cég ajánlatát találta legelőnyösebbnek.

Ezek után a többi cég látván, hogy

ily módon a telepberendezését meg nem kaphatja, mindenféle első pillanatra tetszetős, de tényleg a városra egyáltalában nem előnyös üzemi, üzembérleti és Isten tudja miféle ajánlatokat terjesztettek be, úgy hogy a város végre is tisztán akarván látni az összes iratokat, időközben a Ganz által is beadott üzembiztosítási ajánlattal együtt a m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumba küldte föl.

Az innen beérkezett szakvélemény teljesen igaztatlannak a mérnöki hivatal álláspontjának, megbízhatatlannak és kellőleg ki nem próbáltnak mondotta ki a gázmotorokat, legelőnyösebbnek Ganz ajánlatát jelentette ki azzal, hogy üzembiztosításra vonatkozó ajánlatot tulajdonképen csak Ganz terjesztett be.

Ezek után a törvényhatósági bizottság határozata folytán a villamos bizottság Ganzsal tárgyal, több engedményt eszközöl ki, s a dolog már már a befejezéshez közeledni látszott.

Nem akarok az ezután történetekkel bővebben foglalkozni, ezek már mind a legutóbbi idők eseményei, azokat minden érdeklődő jól ismeri.

Tudjuk azt, hogy ekkor lépett elő az újonnan alakult Magyar Schukkert művek részvénytársaság, melyre az »Oesterreichische Schukkert Werke« cég az ő eddig benyújtott ajánlatát és a városnál letelt bántépénzt átcedálta. Vagyis az osztrák Schukkert átvedlett magyar Schukkert cégre! Tudjuk azt is, hogy először szörül szóra lemasolta Ganz költségelírányzatát, azután az építkezésekre vonatkozó terveit, tudjuk azt is, hogy ezután az újabb villamos bizottság a Ganz-féle művelet alapján felhívta úgy a Ganz, mint a Schukkert céget, hogy végleges ajánlataikat adják be, felhívta arra is, hogy az építkezésekre vonatkozólag is adják be részletes költségvetéseiket.

Az ajánlatok be is érkeztek és véleményadás végett kiadattak a város mérnöki hivatalának.

A magyar ipar vere sége Zomborban.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 9-én tartott közgyűlésén lett tárgyalva a város villamos világítási kérdése. Lapunk volt az, mely a világítás kérdését a feledés homályából kiasta, — a cikksorozatokat egész özönével döngötte a nemtörődömség és közönyösséget és követelte, hogy az, mint a közönség óhaja megvalósíttassék, és állandóan napirenden tartotta a kérdést s nem engedte, hogy e közszükséglet a feledés posványába merülve, elodáztassék, hanem hogy az végre a megvalósulás stadiumába jusson.

Rendkívül érdeklődés mellett foglalkozott a közgyűlés e tárggyal. A szenvedélyes, izgatott közgyűlést Latinovits Pál főispán vezette s ő, aki a szólásszabadság respektálásában a legmesszebb menő határig is elszokott menni, kénytelen volt néhányszor a rendutasítás jogával élni. A terem megtelt bizottsági tagokkal,

— néhány kivételével, majdnem teljes számmal volt jelen. A vármegyei tisztviselői kar nagyrésze, — mint vendég — elöl félkör alakban foglalt helyet. Ott volt Kulinyi Zsigmond is, a szegedi kereskedelmi és iparkamarai titkár is, — akinek nem nagy öröme telhetett azon látványosságban, hogy mint párteljáró Zomborban a magyar ipart. A karzatlan ember hátán ember.

Nagy emóció mellett kezdődött a villamos bizottság jelentésének tárgyalása, — melyet Latinovits Szaniszló tanácsnok teljes tárgyilagossággal terjesztett elő. A villamos bizottság Schukkert cég ajánlatának figyelembe vétele nélkül a Ganz céget ajánlja, a gazdasági és pénzügyi bizottság 10 szavazattal 6 ellenében a Schukkert céget ajánlja, de úgy, hogy a pályázati feltételekben meg nem felelő és hiányos pályázatát 18 pontban kiegészítse, — a jogügyi bizottságnak az a véleménye, — ami nagy derűtséget keltett, — hogy a Schukkert cég ajánlatából kimaradt részek nem lényegesek az építkezésekre és berendezésekre.

Falcione Gusztáv. Előre becsajjtja, hogy nem szakértő, de van némi szakértelme, mert a régi villamos bizottságnak tagja volt, — s így némi tapasztalata és olvasottsága van az elektrotechnika terén. Schukkert 37 ezer koronával olcsóbb mint Ganz, azonfelül 62 ezer koronát garantál 10 évre, — tehát majdnem száz ezer koronával olcsóbb (Ellentmondások.) A mérnöki hivatal szakvéleményére nem ad semmit, az lényegtelen hibákat sorol fel, hibás a pályázat kiírása, mert a részleteket nem sorolta fel. A Schukkert cég világhírű cég egyesült a Siemeus és Halske céggel, annak milliói vannak, az elég garancia a Schukkert cég mellett. Kérim, hogy olvasásuk fel Székesfehérvárról beérkezett hivatalos jegyzőkönyvet, az majd igazolja, mily nagyszerűen és jól van berendezve a Schukkert cég által felállított villamos telep. Indítványozza: Fogadja el a közgyűlés a Schukkert cég ajánlatát, a melyet a gazdasági és pénzügyi bizottság is ajánl és pedig a szakértői véleményben pontonként felsorolt hiányok pótlásával, — a melyhez ő még hozzá teszi, hogy tartozzon a Schukkert cég 10 évi bérlet utáni 40 évig évente 9500 korona haszon részesedési biztosítást letenni.

Ezután Latinovits Szaniszló tanácsnok felolvassa a székesfehérvári jegyzőkönyvet, melynek egyik passusánál Falcione Gusztáv felkiált: Most tessék figyelni! És nagy figyelem mellett kistül, hogy a székesfehérvári Schukkert telep hiányos, sokban fogyatékos és pótlásokat igényel, — mely viharos derűtséget idézett elő.

Buday Gerő. Nagy figyelem közt kezdi beszédét, de később a haladó párt volt tagját zajos közbeküldésekkel zavarja; majd Drakulits és Falcione közbeszólásaikkal valóságos zajos párbeszéd fejlődik ki, — úgy, hogy a főispánnak nagy erőfeszítésbe kerül a rendet helyreállítani és Budaynak a szólás szabadságot biztosítani. Buday beszéde így hangzott:

Tisztelt közgyűlés!

Amidőn a jelen alkalommal mint a villamos bizottság tagja felszólalni szerencsém van, azt hiszem ezen ügyben talán utóljára

és végre valahára elérjük azt miután már évek át óhajtott és azt, hogy úgy fogják megoldani a kérdést, hogy a város anyagi érdeke megóva és a nagy közönség teljes óhajának és megelégedését fogjuk kiérdemelni.

Felszólalásomban kettős szempont vezet, először a hazafias érzés, másodsor a város anyagi érdeke. Nagy fontosságú és az egész város jövő felfeldülésére nézve kell ma dönteni. Mindenféle tekintetektől teljesen mentem, legjobban meggyőződésem és lelkiismeretem szava szerint, akarok ez ügyben nyilatkozni. Teljes tisztelettel adózom mindenkinek véleménye iránt, mert hiszen meggyőződések lehetnek többféleké, de egyet mindegyikünknek szem előtt kell tartani, ez pedig nem más, mint a város érdeke.

Előttünk fekszik két ajánlat a város világítására vonatkozólag és a villanyvilágítási bizottság és a p. ü. bizottság javaslata, ezekre vonatkozólag akarok nyilatkozni, most felszólalásomat három részre osztom.

1.) a gazdasági és p. ü. bizottság javaslataira akarok nyilatkozni

2.) a külön véleményre és

3.) saját szavaim megindokolására.

A június 4-én tartott gazdasági és pénzügyi bizottság ülése élénk képét mutatta, annak, hogy fontos és a város jövőendő viszonyaira súlyos következménnyel bíró ügyeket mely könnyedséggel intéznek el.

Hivatkozom csak az aszfaltra, hol szintén a laikusok beavatkozása a tiszta szakmunkába, később milyen kárt hozott a városnak és most is a villanyvilágítás kérdésének az eldöntésénél a szakértők véleménye vétetik figyelembe és így kétségtelen, hogy a városra nézve káros és költséges következmény nem fog elmaradni.

A villanyvilágítási bizottság, mikor G. és Sch-cégeket felhívta, hogy a megadott pályázati feltételeknek teljesen és mindenben megfelelő ajánlatokat adjanak be, egyszersmind ki is mondotta, hogy minden későbbi vagy utó-vagy pótd-ajánlatot elfogadni nem fog is a villanyvilágítási bizottság tényleg nem is fogadott el.

Mind a két ajánlat beérkezett és a városi mérnöki hivatalnak összehasonlítás és szakszertői megbíralás végett kiadott. A mérnöki hivatal tárgyilagosan, részrehajlatlanul felhozta az előterjesztésében úgy az egyik, mint a másik ajánlat terveknek előnyeit és hátrányait; a Ganz cégre megmondotta, hogy ajánlata megfelel a megállapított feltételeknek; a Schukkert cégnél pedig megmondja, hogy két lényeges feltételi követelménynek nem felel meg, és pedig azért, mert szerződési tervezet 9. §. értelmében

1.) a szállítandó vözüsréz sodronyok hosszát és keresztmetszvényeit feltüntető terv nincsen a szerződéshez mellékelve;

2.) az épületekről részletes költség előirányzat nem csatol. Hogy lehessen építeni részletes költség előirányzat nélkül.

Említett a mérnöki hivatal az ő jelentésében, hogy a motorikus és villamos részről a Ganz cég drágább mint a

Schukkert; hangsúlyozta azonban, hogy a vezeték hálózata és épületek költségeit az a Schukkert cég ajánlatának a hiányossága miatt összehasonlítani nem lehet.

A rendes eljárás most az volna, ha Schukkert nem felelt meg a feltételeknek mellőzendő volna az ő ajánlata; vagy ha a bizottság a mérnöki hivatal szakvéleményének hínni nem akar, választ más szakértőt, kivel felülbíráltatja.

De a gazdasági és pügyi bizottság, sem az egyiket sem a másikat nem teszi, hanem az ajánlatokat számszerűleg megbírálja, nem tekintetvén a munka minőségének és mennyiségének biztosítását, s elhatározza, hogy a Schukkert céget ajánlja a közgyűlésnek az elfogadásra; de ez utóbbi még hatáskörébe sem tartozik, mint a villanybiztonságot illeti. Hol van itt a konsekvencia? hol van a városnak és a magán fogyasztóknak az érdeke kellőképpen megvédve?

Példaul hozom, helyes eljárás lenne-e az, ha valaki, tegyük fel aszfalt járdát akar csináltatni és e célból felhív két vállalkozót, hogy adjanak be erre vonatkozólag ajánlatokat. Az egyik beadja részletesen és pedig elsorolja, hogy készíteni fog aszfalt burkolatot 10 cm. vastag portland-cementből 1:5 keveréssel készített betonlapon 5 cm. vastag aszfalt lemezzel stb. és számít \square méterjeért 8 koronát; a másik nem részletezi a munkát, hanem csak azt mondja, hogy készít aszfalt burkolatot és számít \square méterjeért 4 koronát. Azt kérnem lehet ezt a két ajánlatot összehasonlítani? és lehet-e megmondani, hogy melyik az olcsóbb? Én azt hiszem, hogy nem.

Hogy mennyi részletezés szükséges az épületeknél s mennyi a munkáknál stb. né az azt megmondani nem mi, hanem a szakértők tudják, kik ellenőrzik a munka kivételit? a szakértők, és ők igen jól tudják, hogy a hiányos költség előirányzatnak a következménye az, hogy a vállalkozó a munka kivétel nélkül, munka többletet könnyen felszámíthat. Es akkor derül majd ki, hogy a most olcsóbbnak látszó ajánlat mily sokkal drágább, de akkor már a bajon segíteni nem lehet. Ha a szakértők véleményével úgy bánunk el, ha nekem tetszik a vélemény, akkor elfogadom irányadónak, ha pedig nem, akkor nem fogadom el, akkor egyáltalában kár szakértőt tartani a városnak.

Azért tehát rendkívül fontos valamely vállalat kiadásánál, hogy a részletes költség előirányzat az előmérétek alapján, a legpontosabban elkészítenek, most ellenben az ellenőrzés és leszámolás vagy nehezen, vagy éppenséggel nem teljesíthető; a többlet munkának felszámítása és a munkának silány anyagból való előállítását következik be, minek az eredménye a beszámolásnál pert idéz elő.

Mindezekon kívül a gazdasági és pügyi bizottság ellenmondásba jön önmagával, mert a mérnöki szakvéleményt elvetsi illetve figyelembe nem veszi a kifogásait és mégis mi történik, az, hogy a mérnöki vélemény nehézségeit a Schukkerttal megkötendő szerződésbe belefoglalják. Tehát most jó a mérnöki vélemény. A jogügyi bizottság is ezen határozatát a gazdasági és p. ü. bizottságnak elfogadta. Schukkert-

nél lehet pótolni, Ganznál a pótlás ki van zárva, mert akkor nem felelne meg a feltételeknek; nem így áll azonban a Schukkertnél.

A város javát tartva szem előtt, el nem fogadható a gazdasági és p. ü. bizottság javaslata, hogy a Schukkertnek meg nem felelő ajánlata a közgyűlésnek elfogadásra ajánlatsseék.

De vegyük bírálat alá a különvéleményt, melyet azért merek a bírálat tárgyává tenni, mivel nem szakemberek készítették. Az első és ami a fő, Schukkert javára a külön vélemény 62,000 koronát ír elő és G. javára pedig semmit. Először azt kérdezem, hol van ennek a 62 ezer koronának a biztosítéka? Sehol! mert 12. lap. 20. §. a következőket mondja: tehát a benyújtott óvadék biztosítékot nem képezhet, mert a cégek vizsata kapják. Ha a Schukkert a 62 ezer koronát letenné a városnál és a Ganz nem, úgy akkor Schukkertnél lehetne venni a többlet 62 ezer koronát, tehát mi képet nyújt most a különvélemény; a Schukkert

108142 krból	
le kell vonni a	62000 kornát
marad tehát	46142, ebből
azonban levonandó azon összeg,	
a melylyel Ganz olcsóbb	13500
tehát lesz	32642, ebből
pedig levonandó az építésnél meg-	
karított arány	7142
marad tehát	25500 kor.

különbség, vagyis mondjuk ennyivel lenne Schukkert olcsóbb, azonban ezen különbséget busásan behozza a hiányos költségvetésből kifolyó munka többlet számítása által; tehát Schukkert ajánlata semmi esetre sem olcsóbb, sőt jóval drágább lehet, mert költségvetése teljesen nélkülözi a megbízhatóságot és az ellenőrzés lehetőségét.

Ganz a városnak a 10 év lejáratával 72,000 koronát ad, még akkor is, ha a lámpák száma 6500-at meg nem haladja, tehát a 72000-ból levonandó Schukkertnek 62000 korona Ganz többet ad 12000 koronával.

Azért is veszélyes ezen fix összegnek a megállapítása, mert majd a cég úgy fogja könnyvet csinálni, hogy többet nem fog kimutatni, mint amennyit megállapított. Könyveit ki tudja ellenőrizni? míg a másik cég az osztalékból 8 és 10 ezer koronát ad. Ganz öt éven át 10 ezer korona osztalékot ad, Schukkert pedig csak az utolsó évben adna 9500 koronát, tehát Ganz ebben is előnyben van, de a különvélemény, hogy miért a kimutatásába fel nem vette. Schukkert cég ajánlata alkalmas arra, hogy az emberek a látszólagos olcsóság által megtéveszse.

Továbbá a különvélemény el nem fogadható már azért sem, mivel nem szakértők készítették.

Ezeken kívül még erkölcsi okok is kényszerítenek arra, hogy ezen álláspontot elfogalja.

1.) Ganz maga magyar cég, mely a magyar névnek még eddig csak dicsőséget hozott; a mellett világ cég; míg Schukkert osztrák cég, én pedig míg élek, osztráknak egy fillért sem adok.

2.) Tekintve a garantiát, ezt csakis G.-nál találom meg.

3.) Bizalmat kieszközölni nem lehet.

4.) Továbbá a G. cég már 6 éve áll a városal összekötötésben és a világitás eddigi eredménye a Ganz cég munkálatainak a következménye.

Tek. Közgyűlés! Indítványom tehát oda terjed, hogy a közgyűlés fogadja el a villamos bizottság ajánlatát, Schukkert cég ajánlatát, mely a követelményeknek meg nem felelt, vesze el és a szerződést a Ganz és Tsa cézzel kösse meg.

Dr. Drakulics Pál. Szenvedélyes kitéréssekkel kritizálja a mérnöki szakvéleményt, megismétli, amit Falcione Gusztáv mond és annak javaslatát pörtolja.

Dr. Nikolics György szerb nyelven szól. Meleg védelmébe veszi a mérnöki szakvéleményt, — elmondja, hogy ki a Schukkert cég, ki Ganz cég, — párhuzamba állítja mind két cég garanciális képességeit és oda konkludál, hogy a Schukkert cég meg sem közelíti sem ajánlatával sem garanciával a Ganz céget. — Buday indítványát ajánlja az elfogadásra, — a mely a villany bizottság és a mérnöki szakvéleménnyel egyenlő és a mely leginkább megfelel a város mint erkölcsi testület mint pedig a magánlakók érdekeinek. (Élénk helyeslés).

Karakaszevics Milivoj. Ő is szerb nyelven szól. Neki nem imponálnak a milliók, ő neki az az elve, ki az olcsóbb, és mivel ő azt látja, hogy Schukkert olcsóbb, ő azt annak adja — neki mindegy akármilyen cég legyen az, csak olcsó legyen. Hogy miye van Schukkertnek azt ő nem tudja, mert nem volt Budapesten mint dr. Nikolics, akit a Ganz cég informált. (Viharos eláll kiáltások.) Főispán: Fgyelmezteti szónokot, hogy senkit se gyanusítson.

Dr. Nikolics György. Karakaszevics Milivoj imént elhangzott gyanusítására csak az a feleletem, — hogy én meg biztosan tudom, hogy Karakaszevicsot a Schukkert cég itt Zomborban a városban informálta. (Élénk derűtség és nevetés. Felkiáltások: Wie der Schelm denkt so spricht er!)

Dr. Donoszlovits Vilmos. Szigoruan s tárgyilagosan akar a kérdéshez hozzá szólni, — személyes dolgok kerülendők akkor, midőn a város nagy és vitális érdekeiről van szó, mint jelen helyzetben. Hogy a jelen helyzetet megismerjük, szükséges annak alapjára visszamenni, mert csak úgy alkothatunk magunknak tiszta képet.

A villamos világitás behozatala régi közhaját képez. Évekkel ezelőtt Gettó és Várossy Károly ajánlatot nyújtottak be a városhoz, — bánatpénzzel ellátva. Várossy Károly ajánlatára mai napig még határozatot sem kapott — s midőn ő ezt látta, bánatpénzét visszavette és odébb állt, látván, hogy a városnak semmi komoly szándéka nincs a villamos világitás behozatalára.

Új polgármester — új élet, új irányzatot jelentett. Sajtó közvélemény sürgeti a villamosság behozatalát. Pályázat ki lett írva. Négy pályázat van: Ganz, Magyar Villamos, „Oestreichische Schukkert Werke“ stb., de Magyar Schukkert művek cég nincs köztük. Városi szakértők Ganzot ajánlják, Ross Fri-

gyes bécsi sógor ezer koronáért Ganzot ajánlja, — miniszteri szakértők Ganzot ajánlják. A miniszter leiratában kimondja: Csak úgy engedí meg a városnak a villamos világitást, ha az házilag kezeletik, — mivel hasznát hajtó vállalat. Ross Frigyes azt mondja, grúzgenerator hajtó erő kell. — Ujabb pályázat, ismét Ganz a legolcsóbb. E közben az Oestreichische Schukkert Werke az ajánlatát és bánatpénzét át cédálja a „Magyar Schukkert Művek“ nevére. Evidens tehát, hogy osztrák cég, csak a czime magyar. 1902. nov. 26-iki közgyűlés kimondja, hogy a házi kezelést fogadja el alapul, Ganz fogadja el és utasítja a villamos bizottságot a szerződés megkötésére. Sok kifogások és toldások után, melyeket a Ganz cég szó nélkül elfogad és a szerződés alá lesz írva. Ekkor fellép az Export-malom beavatkozása, — melynek Kovács Pál szakértő vet véget. Április 30-dikán közgyűlés. Néhány nappal előbb Schukkert, beadványt intéz a városhoz és körlevelet küld a városatyákhoz, kijelenti hogy ő ugyanazt ad mit Ganz, — de semmi terve se költségvetése nincs — ő Schukkert ezt zázézer koronával olcsóbban adja. Hogy kinek és mily befolyásával történt — azt már a verebek is csiripelik — tényvélik, hogy egyszerre abban marad a házi kezelés, Ganz ajánlata elvették, concessió alapon új pályázat lesz kihirdetve külön a berendezés, Schukkert és külön az üzemeltetésre (Malom). Főispán nézete és eszméje az: ne kerüljön többbe a villamos közvilágítás mint a jelenlegi petróleum közvilágítás.

Ez ellen a városi tanácshoz felebevezést ad be Ganz és több városi bizottsági tag is. A h. polgármester felszólítására Ganz egy ajánlatot nyújt be, hogy régi ajánlatának megtartása mellett elvállalja a város közvilágítását azon az áron, a mibe a petróleum világitás kerül. Az új villamos bizottság ezt elfogadja és ajánlja a közgyűlésnek. Ismét megjelen a kerékkötő, hogy ki és mily befolyással, azt felesleges hangoztatni, — a Schukkert olcsóságával a közgyűlés új határozatot hoz és most már kizárólag Ganz és Schukkert közt leendő pályázattal bizza meg a villamos bizottságot. Radány el van foglalva, lemond, — helyébe Lallosevic János lesz megválasztva — csupa haladópariatiak. A villamos bizottság lemásolja a Ganz cég ajánlatait, lemásolja rajzait, Falcione Gusztáv összes kívánságait belevesz, — de mint a közgyűlés utasítja, ki mondja, hogy semmiféle utóajánlat el nem fogadtatik.

A Ganz cég ez utóbbi közgyűlési határozatot megfellebbezi az említett 1902. nov. 26-iki közgyűlés határozatának jogérvényes fentartása érdekében. Így jutottunk tehát a mai állapothoz.

Ezután áttér Falcione Gusztáv indítványára és a különvélemény bíraltára. Midőn a Ganz cég ajánlatát tárgyalta a gazdasági bizottság, Falcione volt az, aki délelőtt 10 órától délután 1/2 óráig számtalan tételeben kritizálta Ganz ajánlatát, minden kívánsága teljesítve lett, ezen ajánlat szerint lett a pályázat kiírva — s most ép ő jön s azt mondja, hogy a mérnöki szakvélemény 18 pontja nem fontos — azután

ellentmond önmagának, mert ugyancsak pótindítványában azokat mind felvette. (Falcione közbekiáltással zavarja a szónokokat. — Donoszlóvs: En türelemmel meghallgattam a kereskedelmi tanácsnok urat, követelem, hogy engem ne zavarjon beszédemben, ha van megjegyzése tegye meg zárbeszédében. (Élénk helyeslés.)

A 37 ezer korona olcsóbság nem áll. A Schukkert cég nem adott vezetékhalózat tervét, nem adott részletes építkezési költségvetést, — vagyis ha ennyivel olcsóbb — ennyivel becsapja a várost — mert silánybáb munkát ad. De különben is nem felelt meg a feltételeknek és így ajánlata figyelembe sem vehető. De utóvégre Ganz kijelenti a Tanácshoz nyújtott ajánlatában, hogy ezen 37 ezer koronát évi törlesztéseknél visszafizeti abból a haszonból, a mely reá esne, — de az egység árakból nem enged, mert nem engedhet!

Fennmarad a 62 ezer kor. biztosítási összeg. Azt mondják ennyivel olcsóbb Ganznál. Ha olcsóbb, hát a beruházási költségnél engedje ezt el, ez nevezem olcsóbságnak. De másként nem állja meg a tételt a kritikát. A bérleti szerződés szerint a 6-ik évtől kezdve a város felmondhat. A villamos üzem hasznát hajtó. Temesvár ezen haszonból fedezi a rendőrség évi kiadásait. Nagybecskerek tavaly 42 ezer korona haszonnal zárult. Tehát ha Zombor 5 év után felmond, úgy csak 14 ezer koronára súlyed a 62 ezer korona olcsóság. De menjünk tovább! Falcione szerint 10 év alatt 62 ezer korona az olcsóság, — hát a szerződés 50 évre szól, — és ő ezen még hiányzó 40 évre mért nem számítja ki az olcsóságot? Azért, mert absurdumra jut. Ugyanis javaslata szerint a 10-ik év után 50 évig 9500 koronát kell fizetnie a városnak. Ez 40 év alatt kitesz 380 ezer K. és hozzávéve ehhez a 62 ezret összesen tehát 442 ezer kor. A Schukkert olyan olcsó, a kereskedelmi tanácsos szerint, tehát hogy a Schukkert cég a Ganz cégnek 463 ezer koronás ajánlatánál 442 ezer koronánál olcsóbb! (Altalanos derűtlenség.) Miért nem tetszett így előadni? Ez legalább teljes és nem részleges számítás. Miért éppen 10 évre tenni a számítást, mikor 50 évre lesz megkötvé!

Ami a cég megbízhatóságát illeti — röviden végzek. Itt van a kezemben a Magyar kompasz, — tessék nekem megmutatni, hogy hol van az a világhírt Magyar Schukkert művek? Másfél éve az Oestreichische Schukkert cég alapította, 2000 részvénnyel Pozsonyban jelenleg 60 — 70 munkással dolgozik, gépei külföldről valók, az anyacég a nürnbergi Schukkert cég, két év előtt 21 millió márkát vesztett és a bukástól csak az mentette meg, hogy a Siement céggel fusionált. Hazánkban egy várost világít, hogy mikép, bizonyítéka az a jegyzőkönyv, melyet itt felolvastak. Hát lehet kételezni a Magyar Schukkert céget, ha megbukik, hogy tarthatóságát az Oestreichische avagy a nürnbergi cég fizesse? Itt van Önök közt egy helyeslő bíró, csőd, kereskedelem és váltóban dolgozik, mondja meg Önöknek megengedi-e ezt a kereskedelmi törvény?

De ezen német, külföldi céggel szem-

ben áll a Ganz cég. 35 városban panasz nélkül világitanak berendezései, a külföldön, a világ előtt hírnevet szerzett a magyar névnek, — és e derék, nagy világceget Önök itthon akarják megbénítani külföldivel. Zombor Kossuthot diszpolgárnak választja, a magyar ipar lelkes harcosát, Schweidelnék oszlopot állítanak, leborulnak Arad átíratása a nagy magyar emléke előtt, Önök a magyar ipar támogatására kiállítást készülnék rendezni e városban, — és akkor egy külföldi, német, osztrák cégnek adnak előnyt csupa hazafiságból. Ez ellen tiltakozik az én hazafiságom, miért is pártolom Buday barátom indítványát. (Élénk helyeslés.)

Paul Kálmán. A komoly beszédből már elég volt. Itt nincs szakértő. Falcione Gusztáv nem szakértő, mert oda nem elég négy osztály, oda nyolc osztály kell és azonkívül felsőbb tanulmány. Eszembe jut a béregi eset, — mert mint itt — ott is a szakértőt a laikusok leszavazták. Béregben egy hullát találtak — a melyre Dr. Strebedli orvos azt mondta, hogy agyonütötték. A sokacz kupak tanács azt mondta hogy ez nem igaz. Kapetanovic Jócó bácsi a jegyző, azt mondta — moramug nosziti u Bajú. A kupaktanács erre azt mondta, no onda morám glaszati: És a kupaktanács leszavazta a szakértő orvost dr. Streberlit, hogy az embert nem ütötték agyon. (Viharos derűtlenség és nevetés.) Hát így vagyunk mi és itt is ala Béreg, összevissza beszélünk minden badarságot és leszavazta a mi szakértőnket (óriási nevetés.) Ha van szakértő itt, az Gergurov Milan, kristály jelen, puritán, becsületes férfi, nohát ez nekem elég, ha ő azt mondja, hogy Schukkert nem felelt meg a pályázatnak, lehet ő nekem akármilyen olcsó — nem hiszek neki, hanem Buday indítványát fogadom el.

Végre néhány apróbb felszólalás után főispán elrendeli a névszerinti szavazást Schukkertre leszavazott 42, Ganzra 29. A tisztviselők közül dr. Poppovic István Schukkertre, Gergurov Milan és Szilávy Ferenc Ganzra szavazott. A többi tisztviselő nem szavazott. A közgyűlés mai határozata több oldalról meg lesz fellebbezve. A közgyűlés többi részét a lapok vasárnapi számában fogjuk közölni.

Leszavaztak:

Ganzra:

Bittermann Nándor, Ifj. Bosnyák József, Buday Gerő, Bruck Adolf, Dr. Donoszlóvs Vilmos, Dáinics József, Dr. Fratricsevits Aszt Vincez, Fratricsevits Béla, Fejér Gyula, Gergurov Milan, Dr. Griner Samu, Husvöth István, Jozich György, Kandler József, Kupuszárevits Lyubomir, Loogó József, Loogó Simon, Dr. Nikóls György, Paul Kálmán, Pekánovits András, Radicevits Sándor, Rados Márko, Sigyanczi Cvetó, Szilávy Ferenc, Sztrilovics Zsigmond, Snur Lajos, Dr. Thurszky Zsiga, Ugri Mihály, Veszlóvszky Péter.

Schukkertre:

Dr. Alföldy Árpád, Dr. Balogh Ernő, Dr. Bikár Nándor, Bosnyák Tóbiás, Dr. Bugarszky Szilárd, Dr. Czeisel József, Dr. Drakulits Pál, Falcione Gusztáv, Falcione Lőrincz, Falcione Nándor, Frey Imre, Georgievics Szilárd, Gruits Trifun, Id. Heindhofer Róbert, János Gusztáv, Karakasovics Milivoj, Dr. Konyovics Dávid, Konyovics Mladen, Koszancs Szilárd, Dr. Kosztics László, Dr. Kronics István, Kronics Trifun, Dr. Lallosevic János, Lippert Ferenc, Dr. Markovics Lajos, Masics Novák, Mics Szima, Ni-

kolos István, Obuskovics Tivadar, Dr. Popovics István, Radány Péter, Szauerborn Károly, Sztójcs Jefa, Veigand Ferencz, Dr. Vujics János, Vujics János, braca), Vukicsévics Péter, Bikár Jakab, Ilkics Sobó, Lallosevics Jakab, Bikár Péter, Poppovics Zsárkó.

□ **Árlejtések a városnál.** A városi számvényű hivatalnál a következő szállítandó tárgyakra írásbeli és szóbeli versenytárgyalás tartatik: 830 mm. kőolaj szállítására augusztus hó 13-án d. e. 10 órákor. — 194 mm. zabszükséglet augusztus 14-én d. e. 11 órákor. — 7100 adag és 5600/1000 kgr. gyepszéna július 15-én d. e. 1/2 11 órákor. — Irodai szükséglet. 1904. évre július 17-én d. e. 10 órákor. — Rendőrségi és szolgazemélyzeti ruháznak szállítására július 14-én d. e. 10 órákor.

Hírek.

* **A zombori felső kereskedelmi iskolában** a szóbeli érettségi vizsgálatok hétfőn, kedden és szerdán folytak le és pedig a következő eredménnyel: 2 jelesen, 8 jól érettt és 16 egyszerűen érettt. 3 pedig két hónapra visszatartott.

* **Érettségi a főgymban.** Platz Bonifác dr. a pénteken, szombaton és hétfőn a szóbeli érettségi megtartására ma délután városunkba érkezett. Érettségi-re jelentkezett 29 növendék.

* **A zombori ügyvédi majális,** amennyiben e hó 13-án rossz idő lenne későbbi napon halasztatik el. Az elnöki tisztből Dr. Pataj Sándor lemondott és helyette Vértsey Károlyt választották meg. Kár volna ezt az előreláthatólag szép mulatságot az idő szeszélyének kitenni s a közönség is, mely a mult mulatságon oly kitűnően mulatott, azt szeretné, ha a mulatság a kitűzött időre feltétlenül meg lenne tartva, még pedig rossz idő esetén az „Elefánt” ban.

* **Buday Gerő ur** a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat: Nagyságos Szemző István urnak.

Ezzel a haladó pártból való kilépésünket bejelentjük.

Zombor, 1903. évi június hó 8-án

Buday Gerő.
Dr. Nikolics György.
Schmur Lajos.
Kandler József.

Mint értesülünk e sort még több kilépés fogja követni, kik a villamos ügy miatt hagyják ott a pártot. Kandler József a volt remézői pártjának is legrégibb tagja, aki képviselő választásoknál döntő súlylyal bírt és a pártjának legtevékenyebb tagja volt.

* **Személyi hír.** Balla Kálmán idei színtársulatunk jó nevű igazgatója tegnap városunkban időzött.

* **A zombori jótékony magyar négyelet** a Schweidel zombor alapja javára tervezett, vásárral egybekötött parki mulatsággal, a kedvezőtlen idő következtében f. hó. 21-ik napjára, Vasárnapra halasztotta el.

* **Ur napja.** A kath. egyháznak nagy ünnepe van ma. Az oltárszentség ünnepe ez, a mikor a négy világlát irányában felállított sátrakkban levő oltárhoz kőmenetlel, nagy pompával viszi a pap a legmélóságsabb szentséget és bemutatja a népnek, hogy azt leborulva imádjá.

* **Egyházi hír.** Barich János bajai káplán Feib-Szt. Ivánra adminisztrátorrá neveztetett ki.

* **A kalocsai érseki papnevél intézetke** az idén fölveendő ifjak vizsgálata Kalocsán július 1-én fog megtartatni. A felvételeire jelentkezhetnek oly ifjak, kik a minimumum 1V—VIII. osztályban jeles előmenetelt tanusítanak,

az egyházi pályára hivatást éreznek, fedhetlen erkölcsi magaviselettel és ép egészséggel bírnak. A pályánál óhajtok ebbeli szándékukat június 15 ig ide betérjesztendő keresztlevéllel, időközli iskolai értesítővel s orvosi bizonyítvánnyal fölszerelendő folyamodványukban, illetőségi helyök jelzése mellett—előzetesen jelentésk be, s ha e kérvényükre tágadó választ nem kapnak, a tanév végén nyerendő iskolai bizonyítvánnyal ellátva, június 30-án az érseki hivatalban személyesen jelentkezzenek.

* **A vidéki városok új földmívelési forrásai.** Mint biztos forrásból értesülünk a belügyi és pénzügyminiszterium között megindult tárgyalások sikere vezeték és Lukács László pénzügyminiszter legközelebb, ha erre a parlamenti viszonyok alkalmasak lesznek, törvényjavaslatot nyújt be a képviselőházhoz, amelyben a bor és hús fogyasztási adók atengedtetnek a városoknak, ezek a közigazgatási és kulturális terheinek apasztására.

* **Jóváhagyott alapszabály.** Az óbecsei rkath. Földműves-ifjúsági egyesület „alapszabályát” a miniszter jóváhagyási záradékkal ellátta.

* **Cipész tanfolyam a városunkban.** Tudvalevő, hogy a kereskedelmi miniszterium nagy gondolt fordít a hazai ipar ápolására s így a cipésziparra is; amennyiben az ország különböző városiban cipész — szaktanfolyamokat rendeztetik oly célból, hogy hazai cipészek is kiállják a versenyt minőség tekintetében a külfölddel. Ezt az alkalmat ragadták meg városunk cipésziparosai is, midőn ők is kérelmeztek egy tanfolyamot. A nagyméltóságú kereskedelmiügyi miniszter úr ezen kérelmet méltányolta, amennyiben a szefedi kereskedelmi és iparkamara felterjesztése olylán azt engedélyezte A miniszter ezen cipész-tanfolyam vezetésével Draskóczy Be-talan szaktanfolyamot bízta meg és küldte le, aki már szántalant eseten jelen adta kiváló szak-képzettségének. A tanfolyam folyó év június hó 4-én vette kezdetét nagyszámú iparos részvételével a (pokol) című vendéglő emeleti nagy termében s a mint értesülünk a tanulásban igen szépen haladnak, amelyhez mi is sikert és kitartást kívánunk.

* **A kishegyesi zendülés.** Szabadkai törvényszék büntető tanácsa Szerdahelyi törvényszéki elnök előkötete alatt 3 napi tárgyalás után hirdette ki ítéletét a 22 kishegyesi vádlott zendülési páreben. Tavaly Kishegyes községben a községi nép ostrom alá fogta a község házat a bíró fellüggészlése miatt, mikor Pukács szolgabíró és Császár Peter főszolgabíró legymeli vizsgálatot tartottak és a rend helyreállítása véget csendőrséggel is hoztattak. A zendülés minden komoly következmény nélkül folyt le, azonban Jozics kir. ügyész hatóság elleni erőszak miatt fentartotta vádját. A tárgyaláson a vádlottakat Csillag Károly dr. képviselte. A törvényszék a két elsőrendű vádlottat három hónapi, a többi vádlottat pedig egy és két napi fegyházra ítélte.

* **Mezőgazdasági tanfolyamok.** A népiszkolai tanítók számára június hó 16-ikig mezőgazdasági tanfolyamok lesznek Abonyban és Szabadkán. A tanfolyamra felvevő tanítók egyenkint 100 korona segélyben részesülnek de csak olyanok vétetnek föl, akik még nem hallgattak hasonló tanfolyamot. Jelentkezhetni lehet a tanfelügyelőnél.

* **A gőzgép kezelők és kazánfűtők** képestő vizgái Szegeden június hó 21-en d. e. 9 órákor fognak megtartatni, vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. kerületi írtfelügyelőséghez (Szilgyi u. 1 sz.) küldendők.

* **Orvos választás.** Nemes-Militi csen f. hó 6-án orvost választottak. Őt pályázó közül nagy lelkesedéssel Dr. Kemény Lajos 2 szavazata ellenében, dr. Szinger Jakab dunabogdáni orvos választott meg 26 szavazattal.

* **Fizetés emelés iránt** indult meg mozgalom a v. hivatalnokok, közötti Zentlát min tényleg nincs mit esodaloznunk, mert ha körülnéznünk csak megényk városában is, azt tapasztalhatjuk, hogy egyben sínes oly rossz fizetése a hivatalnokoknak, mint Zentlán. De hát nem esoda mert a jelenlegifizetések ugyanazok mint a 30 év előttiék, pedig azóta minden szükséglet öregbedett és drágult.

* **Az irigység hatalma.** Markovics Róza, viharos multu cigányasszonyt tartóztatta le tegnap körözés alapján a szabadkai rendőrség. Egy cigány jelentette föl. Erőtelje en tiltakozott a följelentő egyik társa az ellen, hogy a rendőrség oly alakokat, mint Markovics Róza megűr a határban. — Kérem, kapitány ur az ilyen alakot ki kel irtani nemcsak a városból, hanem a megyéből is. Van itt nála nélkül is elég tolvaj. Már ezek se élhetnek meg tisztességesen. Hatha még emelkedik a konkurencia. Valószínű azonban, hogy Markovics Rózát mégis Szabadkán, tartják, ha nem is szabadon, de a hűvösön bizonyára.

* **A szabadkai lovaregyesület közgyűlése.** A lovaregyesület f. hó 14-én d. e. 10 órákor tartja az idei rendes közgyűlést. A közgyűlés tárgysorozata: Titkári jelentés az egyesület állapotáról; számvizsgáló bizottság jelentése az 1902. évi zárszámadásokról; költségvetés tárgyalása; a számvizsgáló bizottság megválasztása; a kilépő 12 választmányi tag választása; titkári választás; póztárnok választás; esetleges indítványok.

* **A termész veszedelme.** Bács-Bodrog vármegye zsabylai járásában Csurog környékén és Zenta város határában, 8-dikán hajnalban mintegy két óráig tartó köd volt, mely a virágzó buzára károsan hatott.

— **Védekezés a ragadós szájszáj- és körmőfajás ellen.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter „Umulatás a ragadós szájszáj- és körmőfajás elleni védekezésre” cím alatt 30.000 példányban egy kis füzetlet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz a gazdaközönség soraiiban való széltésztás végett. A füzetben igen hasznos tanácsokat találhat a gazda arra, hogy a ragadós szájszáj- és körmőfajás ellen miként óvhatja meg jószágait sikeresen. Ismerteti a betegség tüneteit s a gyógyításra a gyakorlatban jónak bizonyult zöldgáliccezzal való kezelést ajánlja. A zöldgáliczből 4 dekát kell egy liter vízben feloldani s ezt részben — reggel és este — a beteg marha szájjába önteni; ez a kezelés három napig folytatandó. A szájszáj- és lábsebek kezelésére szektüvirág, vagy zsala-forrázat is használható, a melybe kevés vasgálicz tenendő. Ilyen kezelés mellett gyógyul a marha legkönnyebben.

* **Kisipari motorok kezelőinek tanfolyama.** A m. kir. technológiai iparműzeum igazgatósága a muzeumban jelenleg kiállított kisipari benzín, petróleum és gőzmotorok szerkezetének, működésének és jó karban tartásának megismertetésére és okserűi kezelőknek begyakorlására ez évi június hó 15-ik napjától kezdve rövid tartamu tanfolyamokat rendez. Ezzel egy tanfolyam tartama hat nap, a tanítás díjtalan. E tanfolyamokra felvétetnek első sorban a kisipari motorok tulajdonosai, másodsorban azon gépkezelők, kik kisipari motorokat már kezeltek vagy most kezelnek I végre — a mennyiben a leltkezők száma megengedi, — vizsgázott gépkezelők is. Beiratkozni lehet a muzeum irodájában (VIII. József körút 9. szám) a hivatalos órák alatt napoként 9 órától 1-ig. A jelentkezők kötelesek igazolni mesterségüket s jelenlegi foglalkozásukat. A vidékiek okmányaik beküldése mellett levél útján is beiratkozhatnak. A jelentkezők viszonyainak és óhajainak figyelembe vételével az igazgatóság állapítja meg a felvétel sorrendjét az egymás után következő tanfolyamokra.

*** Aszabadkai Micsinai.** Deutsch Zsigmondot szabadkai lakost kocsisa 602 korona erejéig meglöpté. A tolvajt a szegedi rendőrség elfogta és Szabadkára szállította. Az elfogatás részletei következtek: Vasárnap éjjel egy borotvált arcú, kocsis formájú ember kérdéket a szegedi pályaház III. osztályu várótermében. Egy más utánai rendelte a söröket meg a szivarokat. Pizeték sor marékka vette ki nadrágzsebéből a sok pénzt és henegeő módon, pénztét fitogtatva fizetett. Csakhamar az a hír terjedt el az étteremben, hogy ott mulat Micsinai egy kerek asztalnál és már a tizedik korsó sürt és a huszadik szivart fogyasztja. Az izgató hír hamarosan a váróterembe hozta Nagy Mihály rendőrt, aki a gyanus idegent igazolásra szollította föl. Az idegen bemutatkozott. Nagy előkelőséggel adta elő, hogy a neve Juhász Zsigmond, zombori illetőségi és éppen hadgyakorlatra készült bevonulni. De most semminmi igazolványa nem volt. Nagy rendőrhöz előhívta Csordás Őrparancsnokot, aki már értesült a szabadkai lopásról és így szollította meg a beretvált bajzus kocsisát: — Tudom, hogy maga nem Micsinai, nem is Juhász, hanem Tóth Bálint. A betörő-folyváj erra töredelmesen beismerte, hogy csakugyan ő az a Tóth Bálint kocsis, aki föllörte gazdájának irasztalát, pénztét ellopta és meg szökött. Elmonta, hogy gyalog jött Szegedre. Rőszkén megborotválkozott: még a bajuszát is leborotváltatta. Azért jött Szegedre, hogy innen Amerika felé szököjék. Azt tagadtá, hogy 902 koronát lopott volna el; csak 368 kor. 45 fillért ismert el. Jó részben meg is találta nála ezt az összeget.

Esküdtszéki tárgyalás.

Az apatini jegyző gyilkosa.

1902. évi szeptember 12-én este 7 órakor egy rémes gyilkosság hirtre hozta lázba Bács-megye Apatin nagyközségi lakosságát. Ugyanis Jellman József ottani községi jegyzőt szőlőjéből jövet agyonlőtték. A tettest nemokára Müller András apatini 23 éves német legény személyében elfogták, ki tettét beismerve, az esküdtszéki tárgyalás alkalmával a gyilkosság indokaiul azt hozza fel és avval védekezik, hogy Jellman jegyzőt, szüleit és egész családját tönkre akarta tenni, földjüket és házukat elrabolni; azonkívül többször is a bíróság elé őzipellette őket.

8-ikától kezdődőleg tárgyalja e bűnesetet a zombori kir. törvényszék mint esküdtbíróság. E tárgyalás feletre nagy érdeklődés mellett folyik. Apatin községből 104 tanu van beidézte. Elnök: Gozdu Elek, szavazó bírák: Szedressy Ödön és Kovacsics Cezár. Vádatóságot képviseli: Dr. Kerekes János kir. ügyész. Vádolt védője: Dr. Lallosevics János zombori ügyvéd. Az esküdtszék következőleg alakult meg: Tápay Agoston, Matitz Gusztáv, Schlieszer Sándor, Ugri Mihály, Sztrilich István, Rónai Károly, Oblát Károly, Csernus Antal, Gubitz György, Czimmerman Gyula, Schlötzer Márton, Frey Imre. Pólesküdték: Vámosi Samu, Tantner Ottó.

Vádolt, a vizsgáló bíró előtt tett vallomásait visszavonja azon indokolással, hogy nagy felundulásban nem tudta mit mond. A mostani vallomása az igaz. Azonban vádolt folytonos ellenmondásokba keveredik az elnök keresztkérdései közben. Tagadja, hogy napokkal a gyilkosság előtt eltökélte volna azt és hogy megleste a jegyzőt. A gyilkosság utáni éjjel a zombori országoton ültötte. Különösen az háborította fel őt a tette, hogy a jegyző a gyilkosság napján azt mondta, hogy tönkre teszi őket és hogy pusztuljanak a községből. Azt sem tudja honnan vette a fegyvert a vádolt; délután 6 órakor látta kimenni a jegyzőt a szőlőbe, utána ment

s lefötte, a puskát nem tudja, hogy hova tette, csak azt tudja, hogy a puská Jellman tulajdona volt.

Elnök figyelmezteti vádoltat, hogy több tanu van arra, hogy ő azt mondta, hogy Jellman két hó mulva nem lesz jegyző, mert ő lelvi. Vádolt tagadja ezt. Nem beszélt a tett felől senkivel. Elnöknek ama kérdésére, hogy járt-e iskolába és tudja-e, hogy a vallás tiltja az emberölést? Vádolt, azt felelte: járt iskolába és tudja azt, de azt is tudja, hogy a vallás más vagyonának elrablását is tiltja, mert a jegyző tönkre akarta őket tenni egészen. Elnök azt mondja vádolthoz, hogy több tanu azt vallja, hogy az elhalt jegyző jót tett vele és családjával. Megmentette több ízben a végrehajtástól szüleit. Vádolt ezt is tagadja. Tagadja azt is, hogy a jegyző házában evett ivott és hogy vadászni ment volna vele. A vádoltnak egyelőre nincs semmi mondanivalója. Következnek a tanuvalomások.

Nagy érdeklődés mellett folyt e hó 9-én a másodnap tárgyalás ezen bűnesetben. Több tanu terhelőleg vall Müller András vádolt ellen. Így Száll Benedekné, ennek 20 éves fia Száll Benedek, kik mindannyian hallották, midőn a vádolt azt mondta, hogy 1000 frtért lelvi a jegyzőt. Mindkettő meghiteltetett. Ránics Ferenc apatini 44 éves ordoanczós az elhalt jegyző ellen vall terhelőleg. Vallomásából kitűnik, hogy ellenséges lábon állt Jellman jegyzővel, s azért a kir. törvényszék e tanu meghiteltetését mellőzte. Védő dr. Lallosevics e miatt semmisségi panaszt jelentett be. Schiber Teréz 17 éves apatini férjes nő szintén azt vallja, hogy a vádolt azt mondta, hogy lelvi a jegyzőt. A kir. törvényszék meghiteltetését elrendeli.

Dr. Mészöly István apatini kir. járásbíró Müllerék és Jellmann közti viszonyról ad felvilágosítást. A vagyonjogi viszonyra nézve azt mondja, hogy a Müller fiuk arra törekedtek, hogy apjuktól a vagyon elkaparítsák és hogy a Müller fiuk meg lehetős garázda természetűek, apjukat verték; sokszor panaszkodott az öreg Müller nála, hogy gyermekei rosszul bánnak vele, sőt a vádolt pisztolyt is fogott az örege. Jellman mindig az apa pártját fogta, ezért gyűlöltek Jellmant, Jellmannak a honoratírok között kenyéririgységéből sok ellensége volt, mert oly irásbeli munkálatokat készített, melynek készítése nem őt illette. Tananak arról tudomása van, hogy nyolc hold föld miatt perelték Müllerék Jellmannal. A tanu, vallomására meghiteltetik.

Lux Antal 16 éves kereskedőség adta el a vádoltnak a patrónokat és három golyót. Beismant Mihály 56 éves apatini halász, mint volt községi esküdt azt vallja, hogy Müller József, Antal és András azt mondták, hogy ha nem hagy békét nekik a jegyző, ugyennek nem lesz jó vége, továbbá azt vallja, hogy nem Jellman, hanem Schüller és a rendőrség jelentette fel vádolt szülőt mező rendőri hibásagokért.

Bácskai Béla apatini aljegyző a Jellman és Müller család közti viszonyt a legjobbnak tünteti fel. A Müller fiuk az apjukkal összeveszték és Jellman az öreget pártolta, ebből keletkezett a harag, Jellman mindig a pártjukat fogta exponálta magát az egész családrét. Schüller Jakab sógora ellen vallani nem akar.

Öz. Windisch Károlyné, az elhalt jegyző nővérenek meghiteltetésére kerül a sor. A védő mellőzni kéri azt, mert a tanu elfogott. A törvényszék azonban a meghiteltetését elrendelte. Tucsókovits Antal apatini segédjegyző szintén a Jellman és Müller család közt fennálló jó viszonyról ad felvilágosítást. Az öreg Müller és fiai közti czivódásokról van tudomása. Ültették, verték apjukat és a szolgabíróség elé citáltatták. A Müller fiuk feljenteseket tet-

tek Jellmann ellen, aminek azonban semmi eredménye sem volt. Az öreg Müller minden feljentesét megcáfolt a fiai részéről.

A tanuvalomások folytatódnak. 3-ik tárgyalási nap. Több tanu Jellman és Müller család közt fennálló vagyoni és baráti viszonyról ad felvilágosítást, így Raichl Nándor kereskedő azt tudja, hogy Lincznek adott el ingatlant, a részlettörlesztést Jellman teljesítette, tanu meghiteltetik.

Német Béla apatini szolgabíró azt vallja, hogy az öreg Müller gazdasági dolgaival keveset törődött. Sokszor vizsgálkodás folyt az öreg Müller és fiai közt a lehetetés miatt, s ő nyolcz hold földet vitásnak mondot ki és a rendes bíróság elé utalta. Minthogy a vitás 8 hold föld egészen beszövegelt Jellman birtokába, ő azt megvette Müllertől s e helyett 3 hold rosszabb minőségű földet adott az öreg Müllernek.

Müller a vádolt apja vallani akar. Azt mondja, hogy a Kandlba maradt 8 hold föld termését fiai elvitték. Ez a föld a felesége volt. Továbbá azt vallja a tanu, hogy Jellman jegyző rábirta őt, hogy ne mondja a valót. Jellman azt mondta neki, hogy ad neki 1000 frtot, ha el nem árulja, ha a pernek vége lesz, visszaadja az ingatlant. A magas fekvésű földeket átírta feleségére, a mélyebbeket az öreg Müllerre, azt mondja tanu, hogy hitt neki, nem is sejtette, hogy Jellmann, ki ellen oly bizalommal viseltetett, meg fogja őt csalni. Elnök tanu megbízhatlan embernek tartja, szóval idegen ember érdekét istápolta, s nem a családjáét. Kérdi, miért nem leplezte le Jellmant még életében? Elnök azt mondja, hogy tananak fájt a foga a 8 hold földre s azért hazudott. A mikor még Jellman élt, annak kedveért hazudott, ma mikor a jegyző már nem nézhet szemei közé, máskép beszél. Elnök ama kérdésére, hogy nyilatkozott-e tanu oly formán, hogy az egész vagyonát Jellmannnak köszönheti? Müller tanu azt feleli: Mig fiatal volt, jó volt irányában, de későbbben elvette tőle mindezt. Jellman kitanította őt, hogy ügy beszéljen mint ő mondja. Imni néha-néha szeret, tagadja, hogy fiai őt verik. Jellman soha se kapott a kérdéses föld terméséből, csak a mult évben.

Dr. Zsibory apatini ügyvéd tanu azt vallja, hogy Jellmannal a Müller család egészen jó viszonyban volt, segítségére volt a családnak, csak egy bizonyos csoport van Apatinban, mely Jellmannak állandó ellensége volt, a miből azonban csak a kenyéririgység látszott ki. Oblát Károly esküdt erre azt a kérdést intézte a tanuhoz, hogy milyen elemekből állott az a csoport, mely Jellmannak ellensége volt. — Parasztságból állott az, egynehány intelligens emberrel az élen. — Utána Tessényi Albert ügyvéd tanu lett kihallgatva és végre a vádolt apja, — ki többek közt azt vallotta, hogy Kék ügyvéd vette az ügyét kezébe. Elnök: jó viszonyban volt-e On Kék ügyvéddel Jellman halála előtt is? igen felelt tanu. — Oblát Károly esküdt: Miért nem fordult Kék ügyvéddel bajával Jellmann halála előtt, midőn már régi ismerőse Önnek Kék ügyvéd, miért ment hozzá Jellman halála után? Tanu: Azért, mert a jegyző mindig biztatott, hogy majd rendbe hozza a dolgot.

Az elnök ezután a tárgyalás péntek reggel elhalasztotta.

Irodalom.

— A „Vasárnapi Ujság“ június 7-iki száma 31 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Szent-Pétervá alapítása“ (Nagy Péter csár arczképevel, történeti képekkel s a város látképeivel). Csudáky Bertalantól. — „Szentpétervá ünnepe.“ Eredeti levél. Pintér Akostól. — „A mit

két kezével" Költemény Igmándy Miklóstól. — Regénytár: „Az a bizonyos Mikos.“ Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. — „Zsombéorkországban“ (képpel). Irta Nógrády László. — „Vizen és szárazon.“ Elbeszélés. Irta Stockton R. Fr. Angolból fordította Zsigány Árpád (az eredeti angol kiadás képeivel). — „Mérgek élvezete“. — „A Klotild-szeretethez új épülete“ (képpel). — „Penyvessy Ferenc“ (arcképpel). Mikszáth Kálmántól. — „A pünkösdi torna ünnepek“ (képpel az országos tornazövetség zászlószentelési ünnepéről és versenyről). — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egylegek stb. rendszer heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy kor., „Politikai Ujdonságok“ -kal és „Világkrónika“ -val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára. Félévre 2 korona 40 fillér.

2134 szám
kig 1903

Pályázati hirdetmény.

Járáshoz tartozó **Zsalya községében** üresedésben lévő községi **jegyzői állásra** ezenel pályázatot hirdetek. Ezen állás következő évi javadalmazással van egybekötve:

1. Késpénzfizetés 1400 kor.
2. Lakbér illetmény 300 kor.
3. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj 160 kor.
4. A magánmunkálatokért vármegyei szabályrendelettel megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1888. évi I. tcz. 6. §-ában illetve az 1900. évi XX. tcz. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket **1903 évi június hó 24-éig** bezárólag hozzám nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zsalyán, 1903. évi június hó 8-án.

Nikolits Izidor.
főszolgabíró.

3742 szám
kig 903.

Pályázati hirdetmény.

Mohol községben üresedésbe jött évi 1000 korona fizetés, 200 korona lakbér és 70 korona napidíj átalánnyal javadalmazott segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy szabályszertien felszerelt eddigi alkalmaztatásukat igazoló kérvényüket hozzám **folyó évi július 6-áig** bezárólag adják be.

Zenta, 1903. június 6.

Dr. Mikosevits Kanut,
főszolgabíró.

1895. sz.
903.

Pályázati hirdetmény.

Báthmonostor községben évi 200 korona fizetéssel 48 kor. értékű buza és szülési esetenként 1 kor. 20 fillér javadalmazással egybekötött szülésiállásra ezenel pályázatot hirdetek, miért is felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerű felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **június 30-ig** adják be.

Baja, 1903. június 3.

Vojnick Máté s. k.,
főszolgabíró.

Közép és kereskedelmi

iskolai tanulók kik Zomborban tanulnak, teljes ellátást kapnak és szülői gondozásban részesülnek egy nyugalmazott izr. tanítónál, Magánórátok is ad. Czime: **SIPOS IGNÁCZ ZOMBOR,** Többszámú 174, honved kaszárnyával szemben.

A szép kebel

5 Hegy 12 kor., 8 Hegy 20 kor., 10 Hegy 30 kor., 12 Hegy 40 kor., 15 Hegy 50 kor., 20 Hegy 60 kor., 25 Hegy 70 kor., 30 Hegy 80 kor., 35 Hegy 90 kor., 40 Hegy 100 kor., 45 Hegy 110 kor., 50 Hegy 120 kor., 55 Hegy 130 kor., 60 Hegy 140 kor., 65 Hegy 150 kor., 70 Hegy 160 kor., 75 Hegy 170 kor., 80 Hegy 180 kor., 85 Hegy 190 kor., 90 Hegy 200 kor., 95 Hegy 210 kor., 100 Hegy 220 kor., 105 Hegy 230 kor., 110 Hegy 240 kor., 115 Hegy 250 kor., 120 Hegy 260 kor., 125 Hegy 270 kor., 130 Hegy 280 kor., 135 Hegy 290 kor., 140 Hegy 300 kor., 145 Hegy 310 kor., 150 Hegy 320 kor., 155 Hegy 330 kor., 160 Hegy 340 kor., 165 Hegy 350 kor., 170 Hegy 360 kor., 175 Hegy 370 kor., 180 Hegy 380 kor., 185 Hegy 390 kor., 190 Hegy 400 kor., 195 Hegy 410 kor., 200 Hegy 420 kor., 205 Hegy 430 kor., 210 Hegy 440 kor., 215 Hegy 450 kor., 220 Hegy 460 kor., 225 Hegy 470 kor., 230 Hegy 480 kor., 235 Hegy 490 kor., 240 Hegy 500 kor., 245 Hegy 510 kor., 250 Hegy 520 kor., 255 Hegy 530 kor., 260 Hegy 540 kor., 265 Hegy 550 kor., 270 Hegy 560 kor., 275 Hegy 570 kor., 280 Hegy 580 kor., 285 Hegy 590 kor., 290 Hegy 600 kor., 295 Hegy 610 kor., 300 Hegy 620 kor., 305 Hegy 630 kor., 310 Hegy 640 kor., 315 Hegy 650 kor., 320 Hegy 660 kor., 325 Hegy 670 kor., 330 Hegy 680 kor., 335 Hegy 690 kor., 340 Hegy 700 kor., 345 Hegy 710 kor., 350 Hegy 720 kor., 355 Hegy 730 kor., 360 Hegy 740 kor., 365 Hegy 750 kor., 370 Hegy 760 kor., 375 Hegy 770 kor., 380 Hegy 780 kor., 385 Hegy 790 kor., 390 Hegy 800 kor., 395 Hegy 810 kor., 400 Hegy 820 kor., 405 Hegy 830 kor., 410 Hegy 840 kor., 415 Hegy 850 kor., 420 Hegy 860 kor., 425 Hegy 870 kor., 430 Hegy 880 kor., 435 Hegy 890 kor., 440 Hegy 900 kor., 445 Hegy 910 kor., 450 Hegy 920 kor., 455 Hegy 930 kor., 460 Hegy 940 kor., 465 Hegy 950 kor., 470 Hegy 960 kor., 475 Hegy 970 kor., 480 Hegy 980 kor., 485 Hegy 990 kor., 490 Hegy 1000 kor., 495 Hegy 1010 kor., 500 Hegy 1020 kor., 505 Hegy 1030 kor., 510 Hegy 1040 kor., 515 Hegy 1050 kor., 520 Hegy 1060 kor., 525 Hegy 1070 kor., 530 Hegy 1080 kor., 535 Hegy 1090 kor., 540 Hegy 1100 kor., 545 Hegy 1110 kor., 550 Hegy 1120 kor., 555 Hegy 1130 kor., 560 Hegy 1140 kor., 565 Hegy 1150 kor., 570 Hegy 1160 kor., 575 Hegy 1170 kor., 580 Hegy 1180 kor., 585 Hegy 1190 kor., 590 Hegy 1200 kor., 595 Hegy 1210 kor., 600 Hegy 1220 kor., 605 Hegy 1230 kor., 610 Hegy 1240 kor., 615 Hegy 1250 kor., 620 Hegy 1260 kor., 625 Hegy 1270 kor., 630 Hegy 1280 kor., 635 Hegy 1290 kor., 640 Hegy 1300 kor., 645 Hegy 1310 kor., 650 Hegy 1320 kor., 655 Hegy 1330 kor., 660 Hegy 1340 kor., 665 Hegy 1350 kor., 670 Hegy 1360 kor., 675 Hegy 1370 kor., 680 Hegy 1380 kor., 685 Hegy 1390 kor., 690 Hegy 1400 kor., 695 Hegy 1410 kor., 700 Hegy 1420 kor., 705 Hegy 1430 kor., 710 Hegy 1440 kor., 715 Hegy 1450 kor., 720 Hegy 1460 kor., 725 Hegy 1470 kor., 730 Hegy 1480 kor., 735 Hegy 1490 kor., 740 Hegy 1500 kor., 745 Hegy 1510 kor., 750 Hegy 1520 kor., 755 Hegy 1530 kor., 760 Hegy 1540 kor., 765 Hegy 1550 kor., 770 Hegy 1560 kor., 775 Hegy 1570 kor., 780 Hegy 1580 kor., 785 Hegy 1590 kor., 790 Hegy 1600 kor., 795 Hegy 1610 kor., 800 Hegy 1620 kor., 805 Hegy 1630 kor., 810 Hegy 1640 kor., 815 Hegy 1650 kor., 820 Hegy 1660 kor., 825 Hegy 1670 kor., 830 Hegy 1680 kor., 835 Hegy 1690 kor., 840 Hegy 1700 kor., 845 Hegy 1710 kor., 850 Hegy 1720 kor., 855 Hegy 1730 kor., 860 Hegy 1740 kor., 865 Hegy 1750 kor., 870 Hegy 1760 kor., 875 Hegy 1770 kor., 880 Hegy 1780 kor., 885 Hegy 1790 kor., 890 Hegy 1800 kor., 895 Hegy 1810 kor., 900 Hegy 1820 kor., 905 Hegy 1830 kor., 910 Hegy 1840 kor., 915 Hegy 1850 kor., 920 Hegy 1860 kor., 925 Hegy 1870 kor., 930 Hegy 1880 kor., 935 Hegy 1890 kor., 940 Hegy 1900 kor., 945 Hegy 1910 kor., 950 Hegy 1920 kor., 955 Hegy 1930 kor., 960 Hegy 1940 kor., 965 Hegy 1950 kor., 970 Hegy 1960 kor., 975 Hegy 1970 kor., 980 Hegy 1980 kor., 985 Hegy 1990 kor., 990 Hegy 2000 kor., 995 Hegy 2010 kor., 1000 Hegy 2020 kor., 1005 Hegy 2030 kor., 1010 Hegy 2040 kor., 1015 Hegy 2050 kor., 1020 Hegy 2060 kor., 1025 Hegy 2070 kor., 1030 Hegy 2080 kor., 1035 Hegy 2090 kor., 1040 Hegy 2100 kor., 1045 Hegy 2110 kor., 1050 Hegy 2120 kor., 1055 Hegy 2130 kor., 1060 Hegy 2140 kor., 1065 Hegy 2150 kor., 1070 Hegy 2160 kor., 1075 Hegy 2170 kor., 1080 Hegy 2180 kor., 1085 Hegy 2190 kor., 1090 Hegy 2200 kor., 1095 Hegy 2210 kor., 1100 Hegy 2220 kor., 1105 Hegy 2230 kor., 1110 Hegy 2240 kor., 1115 Hegy 2250 kor., 1120 Hegy 2260 kor., 1125 Hegy 2270 kor., 1130 Hegy 2280 kor., 1135 Hegy 2290 kor., 1140 Hegy 2300 kor., 1145 Hegy 2310 kor., 1150 Hegy 2320 kor., 1155 Hegy 2330 kor., 1160 Hegy 2340 kor., 1165 Hegy 2350 kor., 1170 Hegy 2360 kor., 1175 Hegy 2370 kor., 1180 Hegy 2380 kor., 1185 Hegy 2390 kor., 1190 Hegy 2400 kor., 1195 Hegy 2410 kor., 1200 Hegy 2420 kor., 1205 Hegy 2430 kor., 1210 Hegy 2440 kor., 1215 Hegy 2450 kor., 1220 Hegy 2460 kor., 1225 Hegy 2470 kor., 1230 Hegy 2480 kor., 1235 Hegy 2490 kor., 1240 Hegy 2500 kor., 1245 Hegy 2510 kor., 1250 Hegy 2520 kor., 1255 Hegy 2530 kor., 1260 Hegy 2540 kor., 1265 Hegy 2550 kor., 1270 Hegy 2560 kor., 1275 Hegy 2570 kor., 1280 Hegy 2580 kor., 1285 Hegy 2590 kor., 1290 Hegy 2600 kor., 1295 Hegy 2610 kor., 1300 Hegy 2620 kor., 1305 Hegy 2630 kor., 1310 Hegy 2640 kor., 1315 Hegy 2650 kor., 1320 Hegy 2660 kor., 1325 Hegy 2670 kor., 1330 Hegy 2680 kor., 1335 Hegy 2690 kor., 1340 Hegy 2700 kor., 1345 Hegy 2710 kor., 1350 Hegy 2720 kor., 1355 Hegy 2730 kor., 1360 Hegy 2740 kor., 1365 Hegy 2750 kor., 1370 Hegy 2760 kor., 1375 Hegy 2770 kor., 1380 Hegy 2780 kor., 1385 Hegy 2790 kor., 1390 Hegy 2800 kor., 1395 Hegy 2810 kor., 1400 Hegy 2820 kor., 1405 Hegy 2830 kor., 1410 Hegy 2840 kor., 1415 Hegy 2850 kor., 1420 Hegy 2860 kor., 1425 Hegy 2870 kor., 1430 Hegy 2880 kor., 1435 Hegy 2890 kor., 1440 Hegy 2900 kor., 1445 Hegy 2910 kor., 1450 Hegy 2920 kor., 1455 Hegy 2930 kor., 1460 Hegy 2940 kor., 1465 Hegy 2950 kor., 1470 Hegy 2960 kor., 1475 Hegy 2970 kor., 1480 Hegy 2980 kor., 1485 Hegy 2990 kor., 1490 Hegy 3000 kor., 1495 Hegy 3010 kor., 1500 Hegy 3020 kor., 1505 Hegy 3030 kor., 1510 Hegy 3040 kor., 1515 Hegy 3050 kor., 1520 Hegy 3060 kor., 1525 Hegy 3070 kor., 1530 Hegy 3080 kor., 1535 Hegy 3090 kor., 1540 Hegy 3100 kor., 1545 Hegy 3110 kor., 1550 Hegy 3120 kor., 1555 Hegy 3130 kor., 1560 Hegy 3140 kor., 1565 Hegy 3150 kor., 1570 Hegy 3160 kor., 1575 Hegy 3170 kor., 1580 Hegy 3180 kor., 1585 Hegy 3190 kor., 1590 Hegy 3200 kor., 1595 Hegy 3210 kor., 1600 Hegy 3220 kor., 1605 Hegy 3230 kor., 1610 Hegy 3240 kor., 1615 Hegy 3250 kor., 1620 Hegy 3260 kor., 1625 Hegy 3270 kor., 1630 Hegy 3280 kor., 1635 Hegy 3290 kor., 1640 Hegy 3300 kor., 1645 Hegy 3310 kor., 1650 Hegy 3320 kor., 1655 Hegy 3330 kor., 1660 Hegy 3340 kor., 1665 Hegy 3350 kor., 1670 Hegy 3360 kor., 1675 Hegy 3370 kor., 1680 Hegy 3380 kor., 1685 Hegy 3390 kor., 1690 Hegy 3400 kor., 1695 Hegy 3410 kor., 1700 Hegy 3420 kor., 1705 Hegy 3430 kor., 1710 Hegy 3440 kor., 1715 Hegy 3450 kor., 1720 Hegy 3460 kor., 1725 Hegy 3470 kor., 1730 Hegy 3480 kor., 1735 Hegy 3490 kor., 1740 Hegy 3500 kor., 1745 Hegy 3510 kor., 1750 Hegy 3520 kor., 1755 Hegy 3530 kor., 1760 Hegy 3540 kor., 1765 Hegy 3550 kor., 1770 Hegy 3560 kor., 1775 Hegy 3570 kor., 1780 Hegy 3580 kor., 1785 Hegy 3590 kor., 1790 Hegy 3600 kor., 1795 Hegy 3610 kor., 1800 Hegy 3620 kor., 1805 Hegy 3630 kor., 1810 Hegy 3640 kor., 1815 Hegy 3650 kor., 1820 Hegy 3660 kor., 1825 Hegy 3670 kor., 1830 Hegy 3680 kor., 1835 Hegy 3690 kor., 1840 Hegy 3700 kor., 1845 Hegy 3710 kor., 1850 Hegy 3720 kor., 1855 Hegy 3730 kor., 1860 Hegy 3740 kor., 1865 Hegy 3750 kor., 1870 Hegy 3760 kor., 1875 Hegy 3770 kor., 1880 Hegy 3780 kor., 1885 Hegy 3790 kor., 1890 Hegy 3800 kor., 1895 Hegy 3810 kor., 1900 Hegy 3820 kor., 1905 Hegy 3830 kor., 1910 Hegy 3840 kor., 1915 Hegy 3850 kor., 1920 Hegy 3860 kor., 1925 Hegy 3870 kor., 1930 Hegy 3880 kor., 1935 Hegy 3890 kor., 1940 Hegy 3900 kor., 1945 Hegy 3910 kor., 1950 Hegy 3920 kor., 1955 Hegy 3930 kor., 1960 Hegy 3940 kor., 1965 Hegy 3950 kor., 1970 Hegy 3960 kor., 1975 Hegy 3970 kor., 1980 Hegy 3980 kor., 1985 Hegy 3990 kor., 1990 Hegy 4000 kor., 1995 Hegy 4010 kor., 2000 Hegy 4020 kor., 2005 Hegy 4030 kor., 2010 Hegy 4040 kor., 2015 Hegy 4050 kor., 2020 Hegy 4060 kor., 2025 Hegy 4070 kor., 2030 Hegy 4080 kor., 2035 Hegy 4090 kor., 2040 Hegy 4100 kor., 2045 Hegy 4110 kor., 2050 Hegy 4120 kor., 2055 Hegy 4130 kor., 2060 Hegy 4140 kor., 2065 Hegy 4150 kor., 2070 Hegy 4160 kor., 2075 Hegy 4170 kor., 2080 Hegy 4180 kor., 2085 Hegy 4190 kor., 2090 Hegy 4200 kor., 2095 Hegy 4210 kor., 2100 Hegy 4220 kor., 2105 Hegy 4230 kor., 2110 Hegy 4240 kor., 2115 Hegy 4250 kor., 2120 Hegy 4260 kor., 2125 Hegy 4270 kor., 2130 Hegy 4280 kor., 2135 Hegy 4290 kor., 2140 Hegy 4300 kor., 2145 Hegy 4310 kor., 2150 Hegy 4320 kor., 2155 Hegy 4330 kor., 2160 Hegy 4340 kor., 2165 Hegy 4350 kor., 2170 Hegy 4360 kor., 2175 Hegy 4370 kor., 2180 Hegy 4380 kor., 2185 Hegy 4390 kor., 2190 Hegy 4400 kor., 2195 Hegy 4410 kor., 2200 Hegy 4420 kor., 2205 Hegy 4430 kor., 2210 Hegy 4440 kor., 2215 Hegy 4450 kor., 2220 Hegy 4460 kor., 2225 Hegy 4470 kor., 2230 Hegy 4480 kor., 2235 Hegy 4490 kor., 2240 Hegy 4500 kor., 2245 Hegy 4510 kor., 2250 Hegy 4520 kor., 2255 Hegy 4530 kor., 2260 Hegy 4540 kor., 2265 Hegy 4550 kor., 2270 Hegy 4560 kor., 2275 Hegy 4570 kor., 2280 Hegy 4580 kor., 2285 Hegy 4590 kor., 2290 Hegy 4600 kor., 2295 Hegy 4610 kor., 2300 Hegy 4620 kor., 2305 Hegy 4630 kor., 2310 Hegy 4640 kor., 2315 Hegy 4650 kor., 2320 Hegy 4660 kor., 2325 Hegy 4670 kor., 2330 Hegy 4680 kor., 2335 Hegy 4690 kor., 2340 Hegy 4700 kor., 2345 Hegy 4710 kor., 2350 Hegy 4720 kor., 2355 Hegy 4730 kor., 2360 Hegy 4740 kor., 2365 Hegy 4750 kor., 2370 Hegy 4760 kor., 2375 Hegy 4770 kor., 2380 Hegy 4780 kor., 2385 Hegy 4790 kor., 2390 Hegy 4800 kor., 2395 Hegy 4810 kor., 2400 Hegy 4820 kor., 2405 Hegy 4830 kor., 2410 Hegy 4840 kor., 2415 Hegy 4850 kor., 2420 Hegy 4860 kor., 2425 Hegy 4870 kor., 2430 Hegy 4880 kor., 2435 Hegy 4890 kor., 2440 Hegy 4900 kor., 2445 Hegy 4910 kor., 2450 Hegy 4920 kor., 2455 Hegy 4930 kor., 2460 Hegy 4940 kor., 2465 Hegy 4950 kor., 2470 Hegy 4960 kor., 2475 Hegy 4970 kor., 2480 Hegy 4980 kor., 2485 Hegy 4990 kor., 2490 Hegy 5000 kor., 2495 Hegy 5010 kor., 2500 Hegy 5020 kor., 2505 Hegy 5030 kor., 2510 Hegy 5040 kor., 2515 Hegy 5050 kor., 2520 Hegy 5060 kor., 2525 Hegy 5070 kor., 2530 Hegy 5080 kor., 2535 Hegy 5090 kor., 2540 Hegy 5100 kor., 2545 Hegy 5110 kor., 2550 Hegy 5120 kor., 2555 Hegy 5130 kor., 2560 Hegy 5140 kor., 2565 Hegy 5150 kor., 2570 Hegy 5160 kor., 2575 Hegy 5170 kor., 2580 Hegy 5180 kor., 2585 Hegy 5190 kor., 2590 Hegy 5200 kor., 2595 Hegy 5210 kor., 2600 Hegy 5220 kor., 2605 Hegy 5230 kor., 2610 Hegy 5240 kor., 2615 Hegy 5250 kor., 2620 Hegy 5260 kor., 2625 Hegy 5270 kor., 2630 Hegy 5280 kor., 2635 Hegy 5290 kor., 2640 Hegy 5300 kor., 2645 Hegy 5310 kor., 2650 Hegy 5320 kor., 2655 Hegy 5330 kor., 2660 Hegy 5340 kor., 2665 Hegy 5350 kor., 2670 Hegy 5360 kor., 2675 Hegy 5370 kor., 2680 Hegy 5380 kor., 2685 Hegy 5390 kor., 2690 Hegy 5400 kor., 2695 Hegy 5410 kor., 2700 Hegy 5420 kor., 2705 Hegy 5430 kor., 2710 Hegy 5440 kor., 2715 Hegy 5450 kor., 2720 Hegy 5460 kor., 2725 Hegy 5470 kor., 2730 Hegy 5480 kor., 2735 Hegy 5490 kor., 2740 Hegy 5500 kor., 2745 Hegy 5510 kor., 2750 Hegy 5520 kor., 2755 Hegy 5530 kor., 2760 Hegy 5540 kor., 2765 Hegy 5550 kor., 2770 Hegy 5560 kor., 2775 Hegy 5570 kor., 2780 Hegy 5580 kor., 2785 Hegy 5590 kor., 2790 Hegy 5600 kor., 2795 Hegy 5610 kor., 2800 Hegy 5620 kor., 2805 Hegy 5630 kor., 2810 Hegy 5640 kor., 2815 Hegy 5650 kor., 2820 Hegy 5660 kor., 2825 Hegy 5670 kor., 2830 Hegy 5680 kor., 2835 Hegy 5690 kor., 2840 Hegy 5700 kor., 2845 Hegy 5710 kor., 2850 Hegy 5720 kor., 2855 Hegy 5730 kor., 2860 Hegy 5740 kor., 2865 Hegy 5750 kor., 2870 Hegy 5760 kor., 2875 Hegy 5770 kor., 2880 Hegy 5780 kor., 2885 Hegy 5790 kor., 2890 Hegy 5800 kor., 2895 Hegy 5810 kor., 2900 Hegy 5820 kor., 2905 Hegy 5830 kor., 2910 Hegy 5840 kor., 2915 Hegy 5850 kor., 2920 Hegy 5860 kor., 2925 Hegy 5870 kor., 2930 Hegy 5880 kor., 2935 Hegy 5890 kor., 2940 Hegy 5900 kor., 2945 Hegy 5910 kor., 2950 Hegy 5920 kor., 2955 Hegy 5930 kor., 2960 Hegy 5940 kor., 2965 Hegy 5950 kor., 2970 Hegy 5960 kor., 2975 Hegy 5970 kor., 2980 Hegy 5980 kor., 2985 Hegy 5990 kor., 2990 Hegy 6000 kor., 2995 Hegy 6010 kor., 3000 Hegy 6020 kor., 3005 Hegy 6030 kor., 3010 Hegy 6040 kor., 3015 Hegy 6050 kor., 3020 Hegy 6060 kor., 3025 Hegy 6070 kor., 3030 Hegy 6080 kor., 3035 Hegy 6090 kor., 3040 Hegy 6100 kor., 3045 Hegy 6110 kor., 3050 Hegy 6120 kor., 3055 Hegy 6130 kor., 3060 Hegy 6140 kor., 3065 Hegy 6150 kor., 3070 Hegy 6160 kor., 3075 Hegy 6170 kor., 3080 Hegy 6180 kor., 3085 Hegy 6190 kor., 3090 Hegy 6200 kor., 3095 Hegy 6210 kor., 3100 Hegy 6220 kor., 3105 Hegy 6230 kor., 3110 Hegy 6240 kor., 3115 Hegy 6250 kor., 3120 Hegy 6260 kor., 3125 Hegy 6270 kor., 3130 Hegy 6280 kor., 3135 Hegy 6290 kor., 3140 Hegy 6300 kor., 3145 Hegy 6310 kor., 3150 Hegy 6320 kor., 3155 Hegy 6330 kor., 3160 Hegy 6340 kor., 3165 Hegy 6350 kor., 3170 Hegy 6360 kor., 3175 Hegy 6370 kor., 3180 Hegy 6380 kor., 3185 Hegy 6390 kor., 3190 Hegy 6400 kor., 3195 Hegy 6410 kor., 3200 Hegy 6420 kor., 3205 Hegy 6430 kor., 3210 Hegy 6440 kor., 3215 Hegy 6450 kor., 3220 Hegy 6460 kor., 3225 Hegy 6470 kor., 3230 Hegy 6480 kor., 3235 Hegy 6490 kor., 3240 Hegy 6500 kor., 3245 Hegy 6510 kor., 3250 Hegy 6520 kor., 3255 Hegy 6530 kor., 3260 Hegy 6540 kor., 3265 Hegy 6550 kor., 3270 Hegy 6560 kor., 3275 Hegy 6570 kor., 3280 Hegy 6580 kor., 3285 Hegy 6590 kor., 3290 Hegy 6600 kor., 3295 Hegy 6610 kor., 3300 Hegy 6620 kor., 3305 Hegy 6630 kor., 3310 Hegy 6640 kor., 3315 Hegy 6650 kor., 3320 Hegy 6660 kor., 3325 Hegy 6670 kor., 3330 Hegy 6680 kor., 3335 Hegy 6690 kor., 3340 Hegy 6700 kor., 3345 Hegy 6710 kor., 3350 Hegy 6720 kor., 3355 Hegy 6730 kor., 3360 Hegy 6740 kor., 3365 Hegy 6750 kor., 3370 Hegy 6760 kor., 3375 Hegy 6770 kor., 3380 Hegy 6780 kor., 3385 Hegy 6790 kor., 3390 Hegy 6800 kor., 3395 Hegy 6810 kor., 3400 Hegy 6820 kor., 3405 Hegy 6830 kor., 3410 Hegy 6840 kor., 3415 Hegy 6850 kor., 3420 Hegy 6860 kor., 3425 Hegy 6870 kor., 3430 Hegy 6880 kor., 3435 Hegy 6890 kor., 3440 Hegy 6900 kor., 3445 Hegy 6910 kor., 3450 Hegy 6920 kor., 3455 Hegy 6930 kor., 3460 Hegy 6940 kor., 3465 Hegy 6950 kor., 3470 Hegy 6960 kor., 3475 Hegy 6970 kor., 3480 Hegy 6980 kor., 3485 Hegy 6990 kor., 3490 Hegy 7000 kor., 3495 Hegy 7010 kor., 3500 Hegy 7020 kor., 3505 Hegy 7030 kor., 3510 Hegy 7040 kor., 3515 Hegy 7050 kor., 3520 Hegy 7060 kor., 3525 Hegy 7070 kor., 3530 Hegy 7080 kor., 3535 Hegy 7090 kor., 3540 Hegy 7100 kor., 3545 Hegy 7110 kor., 3550 Hegy 7120 kor., 3555 Hegy 7130 kor., 3560 Hegy 7140 kor., 3565 Hegy 7150 kor., 3570 Hegy 7160 kor., 3575 Hegy 7170 kor., 3580 Hegy 7180 kor., 3585 Hegy 7190 kor., 3590 Hegy 7200 kor., 3595 Hegy 7210 kor., 3600 Hegy 7220 kor., 3605 Hegy 7230 kor., 3610 Hegy 7240 kor., 3615 Hegy 7250 kor., 3620 Hegy 7260 kor., 3625 Hegy 7270 kor., 3630 Hegy 7280 kor., 3635 Hegy 7290 kor., 3640 Hegy 7300 kor., 3645 Hegy 7310 kor., 3650 Hegy 7320 kor., 3655 Hegy 7330 kor., 3660 Hegy 7340 kor., 3665 Hegy 7350 kor., 3670 Hegy 7360 kor., 3675 Hegy 7370 kor., 3680 Hegy 7380 kor., 3685 Hegy 7390 kor., 3690 Hegy 7400 kor., 3695 Hegy 7410 kor., 3700 Hegy 7420 kor., 3705 Hegy 7430 kor., 3710 Hegy 7440 kor., 3715 Hegy 7450 kor., 3720 Hegy 7460 kor., 3725 Hegy 7470 kor., 3730 Hegy 7480 kor., 3735 Hegy 7490 kor., 3740 Hegy 7500 kor., 3745 Hegy 7510 kor., 3750

